

Inspreken Wattnu en Warmtenet Muiderberg mbt “Gemeentelijke rol warmtenet Muiderberg”
Woensdag 31 januari 2024, 19.30 – 20.30 uur

Geachte gemeenteraad van Gooise Meren,

Wattnu is al 4 jaar bezig met het ontwikkelen van het warmtenet in Muiderberg. Directe aanleiding was destijds de plannen van de gemeente om het riool te vervangen. Na een analyse van alle opties bleek voor Muiderberg een warmtenet van 70 graden het beste alternatief voor aardgas te zijn. Dat gaf een mooie koppelkans om tegelijk het riool te vervangen en een warmtenet aan te leggen met lagere kosten en minder overlast voor bewoners. Met steun van de gemeente is in de Eikenlaan het warmtenet aangelegd en is een plan uitgewerkt voor heel Muiderberg.

De voortgang stokte twee jaar geleden doordat de PAW-subsidie (programma aardgasvrije wijken) niet werd toegewezen. Onze aanvraag werd weliswaar zeer positief beoordeeld maar door de gewenste spreiding van de proeftuinen over het land en over verschillende technieken vielen we buiten de boot. Dit maakt een nadrukkelijke rol van de gemeente noodzakelijk om het project mogelijk te maken. Wij zijn erg blij dat het college deze rol wil pakken.

Er zijn twee belangrijke succesfactoren om het project te realiseren: de financiering van het project en voldoende deelname van bewoners. Met het raadsvoorstel dat nu voorligt, waarin de gemeente de bereidheid uitspreekt tot financiële ondersteuning, kunnen we met banken en andere financiers tot finale afspraken komen. Met deze financiële bereidheid van de gemeente komt de realisatie echt in zicht kunnen we ook de bewoners gaan vragen om aan te sluiten: gemeente bereid tot medefinanciering en bewoners bereid aan te sluiten op het warmtenet.

Wij vragen de raad om ons hierin te steunen op basis van de volgende argumenten:

1. Onafhankelijk onderzoek bevestigt de berekeningen

Het afgelopen jaar heeft de gemeente onafhankelijke externe partijen gevraagd om alles goed na te rekenen. Opnieuw is de conclusie dat een warmtenet van 70 graden het beste alternatief voor aardgas is voor Muiderberg: zowel de laagste totale kosten als de grootste CO2 vermindering. Ook de business case en het financieringsplan zijn nagerekend en ook hier worden onze eerdere berekeningen bevestigd.

2. Coöperatieve warmtenetten belangrijk voor de energietransitie

Uit diverse onderzoeken blijkt dat 2 tot 2,5 miljoen woningen van de 8 miljoen woningen in Nederland waarschijnlijk verwarmd gaan worden middels kleinschalige warmtenetten zoals in Muiderberg. Ook in Gooise Meren zullen er waarschijnlijk meerdere warmtenetten komen, zoals ook in de transitievisie warmte staat.

In de bestaande bouw met veel eigenwoningbezit is betrokkenheid en draagvlak van bewoners dé succesfactor om een goede volloop voor elkaar te krijgen. Daarom wordt zowel vanuit het rijk als door vele anderen organisaties stevig ingezet op coöperatieve warmtenetten waarbij eigendom en medezeggenschap bij bewoners ligt; gemeenten en bewoners (verenigd in coöperaties) die nauw samenwerken om warmtenetten te realiseren. De nieuwe warmtewet (Wcw) en bijbehorende financieringsinstrumenten van het rijk, die naar verwachting in 2025 worden ingevoerd, maken dat mogelijk. In de Wcw mogen

energiecoöperaties een meerderheidsbelang hebben in warmtenetten. Energie Samen, de landelijke koepel van energiecoöperaties, heeft een Ontwikkelfonds Warmte opgezet waar het rijk de eerste 25 miljoen voor beschikbaar heeft gesteld en naar verwachting binnenkort nog eens 25 miljoen aan wordt toegevoegd. Met dit fonds kunnen de eerste 50 coöperatieve projecten ontwikkeld worden. De gesprekken lopen en warmtenet Muiderberg zal een van de eerste projecten zijn die aanspraak kan maken op dit Ontwikkelfonds.

3. Warmtenet Muiderberg kan leren van anderen

Warmtenetten zijn niet nieuw. Reeds lange tijd zijn er in diverse grote steden stadverwarmingsnetten. Ook buurtwarmtenetten op aquathermie zoals in Muiderberg zijn er velen. Het grote voorbeeld voor ons is Denemarken. De Denen hebben nooit aardgas gehad en zijn al in de jaren 60/70 overgegaan op warmtenetten. Meer dan 2/3 van heel Denemarken is aangesloten op coöperatieve warmtenetten in handen van bewoners gesteund door lokale overheden. Dat gaat heel goed, nooit is er aanspraak gedaan op de garantstelling van de overheid. En ook in Nederland zijn er al diverse coöperatieve projecten met wie we samen oplopen of die al op ons voorlopen: Culemborg, Terheijden, Ketelhuis, Wageningen, Haarlem en Heeg om er maar een paar te noemen. Energie Samen heeft een afdeling Buurtwarmte opgericht om deze kennis en ervaring te bundelen en gezamenlijke diensten te ontwikkelen voor de ontwikkel-, realisatie en exploitatiefasen. Project Muiderberg is onderdeel van deze kopgroep.

4. Muiderberg wil

De eerste twee jaar zijn er veel bewonersactiviteiten geweest mbt het warmtenet en waren we flink op weg momentum te bouwen. Na het niet toekennen van de PAW is het vertrouwen teruggezakt. Wel zijn we actief gebleven met de isolatie- en energiebuddy projecten en hebben we vele bewoners in Muiderberg ondersteund met het verlagen van hun energieverbruik. Eind oktober is er samen met de gemeente een grote informatieavond over het warmtenet gehouden met 100+ aanwezigen met veel constructieve vragen en positieve feedback in de evaluatie.

We zijn gestart met het ophalen van intentieverklaringen. Op dit moment hebben al 248 bewoners deze getekend wat een heel bemoedigende start is. Daar gaan we de komende maanden vol mee door. Een groep van 15-20 Muiderbergers is recent aangesloten als klankbordgroep en ambassadeur. Ook de Dorpsraad is nauw aangesloten en zet haar middelen in.

Daarnaast zijn wij al langere tijd in constructief overleg met Gooi & Om. Zij gaan dit jaar starten met het renoveren en warmtenet-ready maken van hun woningbezit in Muiderberg. De eerste projecten starten na de zomer. Zodra de gemeenteraad toegestemd heeft met bereidheid tot financiering gaan we een intentieovereenkomst tekenen met G&O, waardoor meer dan 200 huurwoningen kunnen aansluiten.

Dit geeft een goede start om de benodigde volloop van 70% te realiseren. We zijn al op de helft!

Wij vragen de raad om ook achter ons en de Muiderbergers te gaan staan en dit project financieel mogelijk te maken.

Dank voor uw aandacht!